

Gemeente Lingewaard

t.a.v. mevrouw E. Luggenhorst

Projectbureau Herstructurering glastuinbouw Huissen Angeren

Postbus 15

14UIT01207

Uw brief van	mail van 27 februari	Behandeld door	J. van der Heijden
Uw kenmerk		Doorkiesnummer	(026) 32 60 111
Ons kenmerk		Onderwerp	Controleverzoek explosieven Tweede Wereldoorlog
Bijlage(n)			
Datum	7 maart 2014		

Geachte mevrouw Luggenhorst,

Naar aanleiding van uw vraag naar de mogelijke aanwezigheid van conventionele explosieven (hierna: CE) op de onderzoeksgebied Steenbergerveld te Huissen is een controleverzoek uitgevoerd. Dit controleverzoek betreft een toets aan de risicokaart CE van de gemeente zoals weergegeven in het Blind Guide™ systeem. Aanleiding voor dit controleverzoek zijn bodemroerende werkzaamheden die op deze locatie zullen plaatsvinden.

Voor het Blind Guide™ systeem is een grote hoeveelheid bronnenmateriaal geraadpleegd en verwerkt in een digitale inventarisatie- en bodembelastingkaart. Ook zijn op basis van een vergelijking van historisch luchtfotomateriaal, kaartmateriaal en huidig satellietbeeld eventuele bodemroerende werkzaamheden geïnventariseerd.

De door u aangeleverde gegevens betreffende het onderzoeksgebied zijn op de Blind Guide™ kaart geprojecteerd. In de bijlage vindt u een weergave van de verschillende kaartlagen en de geconstateerde indicaties voor de aanwezigheid van CE.

Conclusie

Op basis van de in de inventarisatie- en bodembelastingkaart verwerkte gegevens is geconcludeerd dat het onderzoeksgebied kan worden beschouwd als verdacht op de aanwezigheid van conventionele explosieven. Alvorens op deze locatie bodemroerende werkzaamheden worden aangevangen dient derhalve een opsporing te worden uitgevoerd conform het gestelde in het Werkveld Specifiek Certificatie Schema voor het systeemcertificaat Opsporen Conventionele Explosieven, WSCS-OCE 2012 versie 1.

Ik vertrouw er op hiermee aan uw vraag te hebben voldaan. Voor verder informatie kunt u contact opnemen met ondergetekende.

Hoogachtend,

Adviseur OVV gemeente Lingewaard

J. van der Heijden

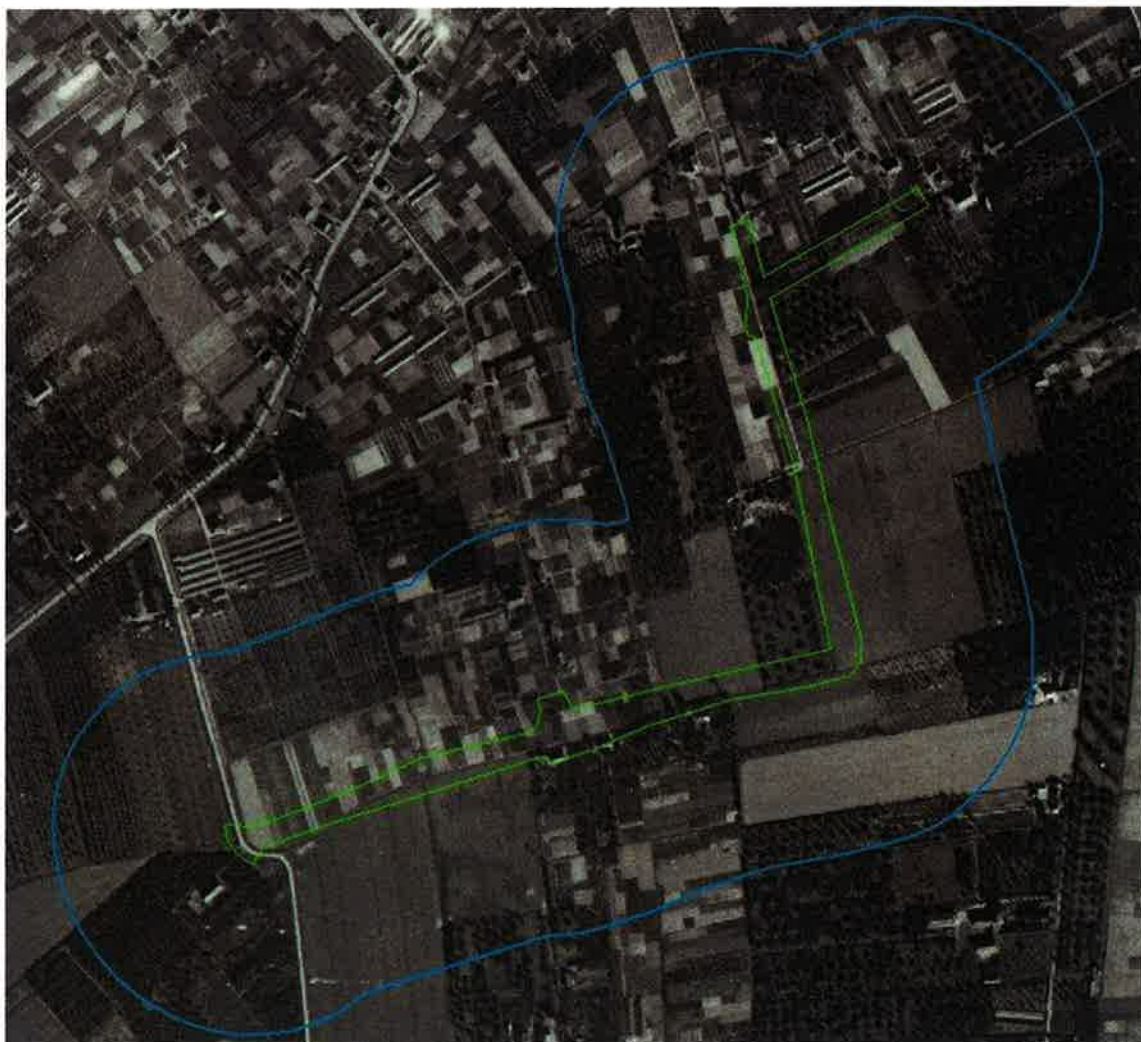

Kopie archief

Bijlage

Figuur 1. Het onderzoeksgebied (blauw) en werkgebied (groen) geprojecteerd op satellietbeeld van 2013.

Figuur 2. De locatie op luchtfotomateriaal van 19 september 1944.

Figuur 3. De locatie op luchtfotomateriaal van 15 maart 1945.

Figuur 4. De locaties van verschillende Duitse mijnevelden, afkomstig uit het archief van de Explosieven Opruimingsdienst Defensie (EODD). Van het mijnenveld binnen het onderzoeksgebied zijn slechts weinig gegevens bekend.

<i>Mijnenveld</i>	<i>Type en aantal</i>	<i>Datum gelegd</i>	<i>Datum geruimd</i>	<i>Bijzonderheden</i>
6SWE 150g (734/697)	Onbekend	Onbekend	20 en 23 november 1945 (tevens 15/16 en 19 augustus 1946	Geen

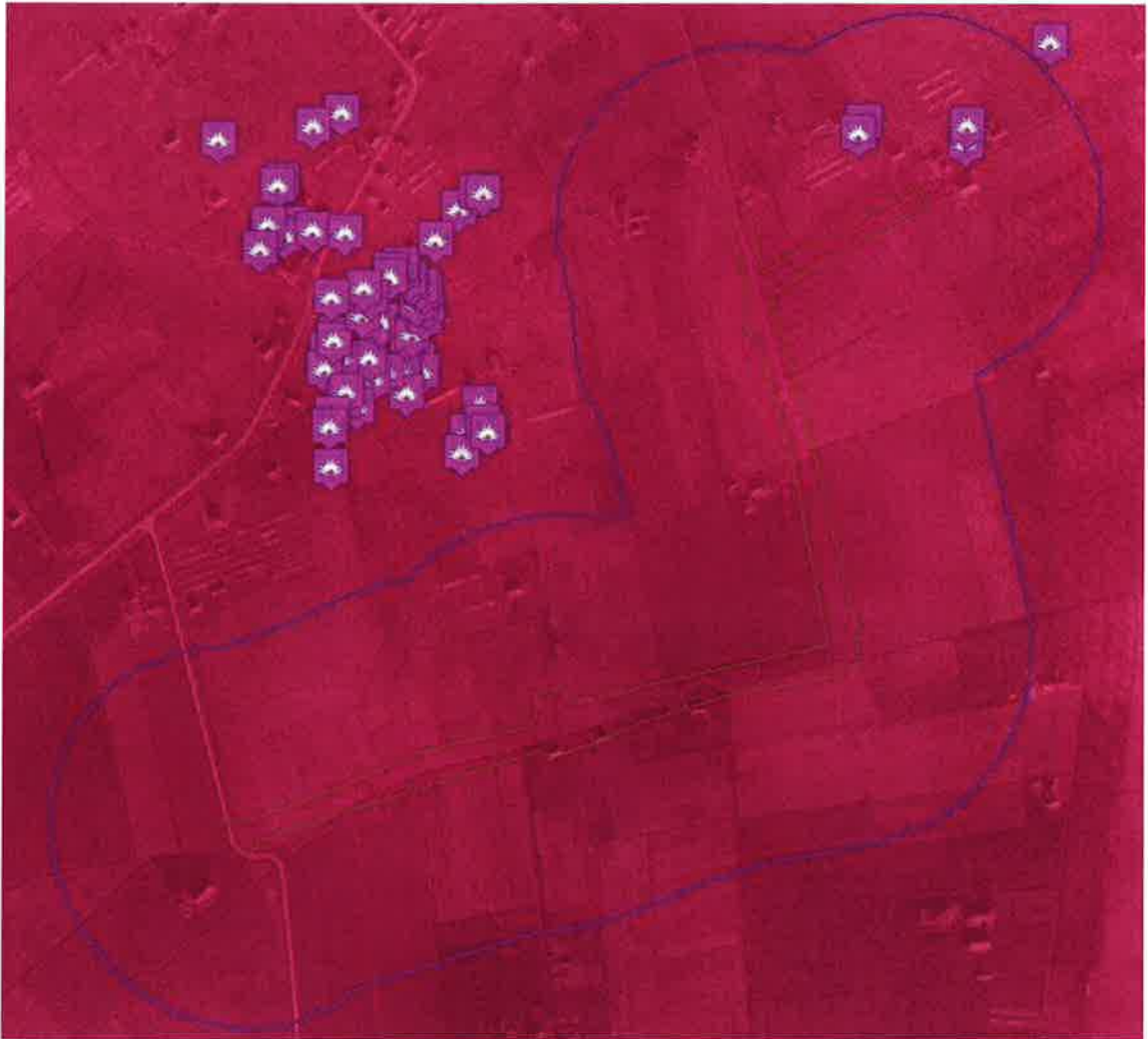

Figuur 5. Verschillende (Duitse) (geschut)stellingen (oranje), wapenopstellingen (rood) en loopgraven (lijnen/oranje) binnen en nabij het onderzoeksgebied.

Figuur 6. De locaties van twee vliegtuigcrashes in de directe nabijheid van het onderzoeksgebied.

Omschrijving	Datum	Nationaliteit/eenheid	Locatie	Bron
<i>Bf 109 G-14</i>	<i>6-10-1944</i>	<i>Duits 1./Jagdgeschwader 77</i>	<i>Huissen, 't Zand (indicatief)</i>	<i>Verliesregister studiegroep Luchtoorlog 1939-1945</i>
<i>Bf 109 G-14</i>	<i>24-9-1944</i>	<i>Duits 11./Jagdgeschwader 4</i>	<i>Angeren, Kamervoort (indicatief)</i>	<i>Verliesregister Studiegroep Luchtoorlog 1939-1945</i>

Figuur 7. In de periode september 1944-maart 1945 zijn verschillende artilleriebeschietingen uitgevoerd op deze locatie. Binnen het onderzoeksgebied is geschutmunitie van o.a. 20mm tot 3.7 inch (Brits) en 8 tot 15 cm (Duits) aangetroffen. (zie vondsten EODD 1971-heden).

Figuur 8. De als gevolg van oorlogshandelingen (zwaar) beschadigde bebouwing (geel).

Figuur 9. De verzamelde indicaties voor de aanwezigheid van conventionele explosieven.

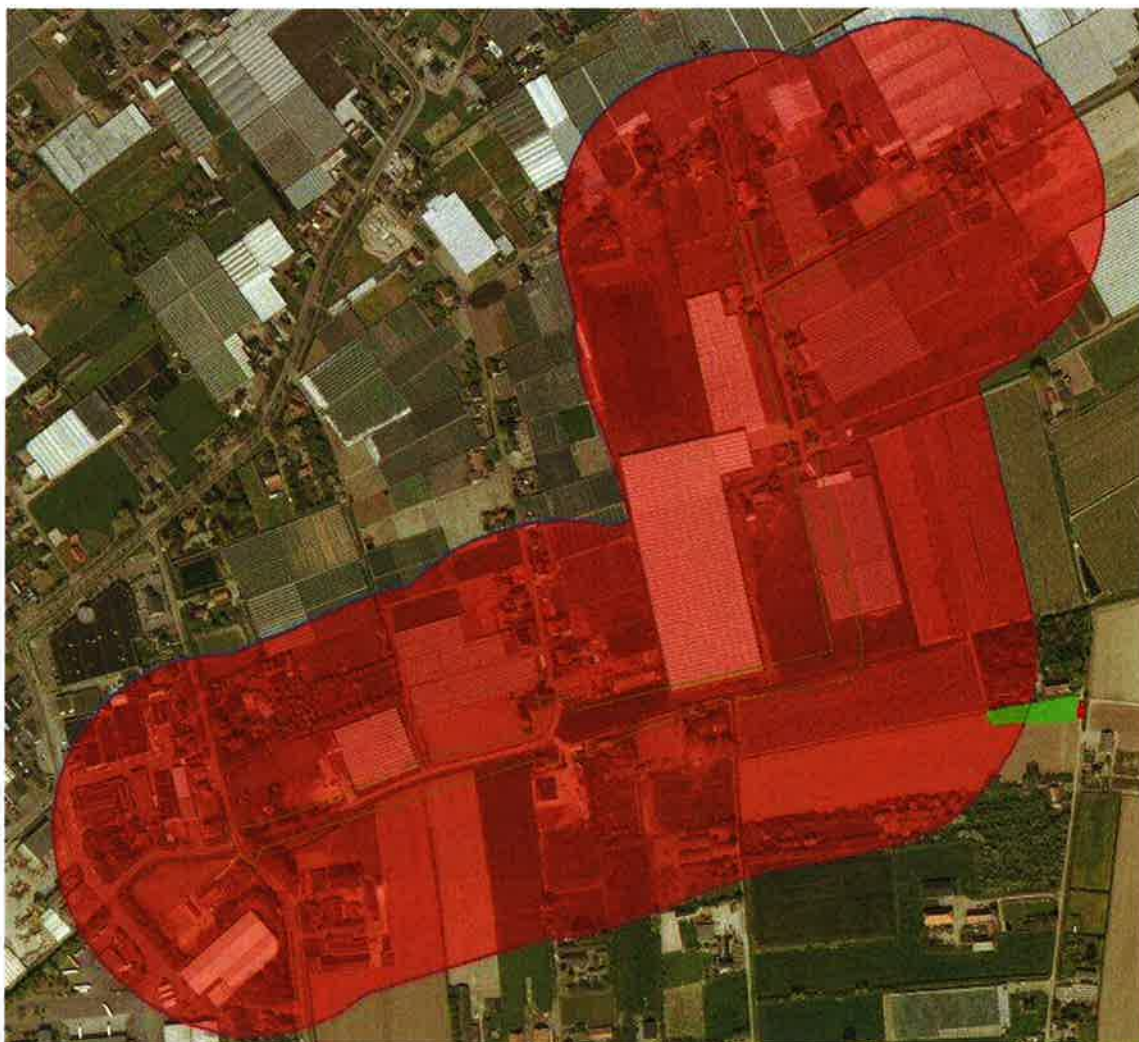

Figuur 10. De locaties van meldingen en ruiming door de EODD van als gevolg van eerder genoemde oorlogshandelingen achtergebleven CE in de periode 1971-heden. In onderstaand overzicht zijn de vondsten binnen de grenzen van het onderzoeksgebied opgenomen.

(Sub)soort	Benaming	Nationaliteit
Geschutmunitie	Brisantgranaat 7,5 cm	Duits
Geschutmunitie	Brisantgranaat 20 mm	Brits
Geschutmunitie	Brisantgranaat 25 ponder	Brits
Geschutmunitie	Brisantgranaat (mortier) 60mm (2 maal)	Amerikaans
Geschutmunitie	Brisantgranaat (mortier) 81mm	Amerikaans
Geschutmunitie	Brisantgranaat (mortier) 8 cm	Duits
Geschutmunitie	Brisantgranaat 8,8 cm met schokbuis AZ.38	Duits

Geschutmunitie	Brisantgranaat 15 cm met schokbuis AZ.23	Duits
Geschutmunitie	Brisantgranaat 81mm (mortier)	Amerikaans
Geschutmunitie	Brisantgranaat 3.7 inch	Brits

Figuur 11. De resulterende afbakening van het verdachte gebied (rood) en het reeds onderzochte en vrijgegeven terrein binnen het onderzoeksgebied (groen).

Figuur 12. De op basis van luchtfotovergelijking vastgestelde bodemroerende werkzaamheden binnen en in de directe nabijheid van het onderzoeksgebied.

Bodemroerende werkzaamheden 1945-heden

Roering tot 30 cm –MV (kas, recreatie)

Roering tot 50 cm –MV (bestrating)

Roering tot 80 cm –MV (Bebouwing)

Roering tot 1 meter –MV (Ontgraving watergang)

Demping watergang (Verdacht)

Onderzocht en niet vrijgegeven

Vrijgegeven tot 0,50m1 –MV

Figuur 13. De verschillende bodemroerende werkzaamheden geprojecteerd op het verdachte gebied.